

Joggal hirdeti a "Kanadai Magyar Ujság", hogy a kanadai magyaroknak meg kell vallaniuk nemzetiségüket. Kanada is csak büszke lehet arra a népfajra, amely olyan erényekkel, történelemmel és irodalommal dicsekedhetik, mint a magyar.

Watson Kirkconnell

HUNGÁRIA

UJÉVI ÓDA

IRTA: WATSON KIRKCONNELL.

Végül Jenő próza-fordítása után szabadon LAMPÉRTH GÉZA a Petőfi Társaság főtktára.

A könnyű szent joga annak, aki szenved: HUNGÁRIA! Könyvhöz így van jogod. Sirj, keseregj hát... Óh, de ne rösteljed: Ha gyász-ciprus árnyalja homlokod. Híred fényes mauzóleuma mellett Ne szegyled a fekete gyász-ruhát, Lős és borzalmas harcok után, melyet A béke nevében dobtak reád. Uj esztendővel újítsd meg a gyászod, Mely sötét, mint az éji temető, Mit eső ver... s rá — bár epedve várod — Hajnal sugára nem ragyog elő.

Am szived' azért meg ne törje kétség S mai sorsod, mely zordon-keserű! Idézd multad', ahol annyi a dicsőség: Onnan pirkad rád biztató derű... Lelked legyen kemény és csüggedetlen. Halhatatlan mult alapján ki áll És tünni tud és hinni rendületlen: Azt le nem bírja soha a halál! Petőfi, Kossuth szelleme lelkesítsen És nagy Hunyadiak serege megindul; Az aradi vértanuk lánglelke hevítsen, Midőn István szent jobbjá felémei a porbul... S minden fiadnak megpezdül a vére, S új fény derül a haza bus egére!

Uj gyásszal így és újult reménységgel Várd az újévet ó, Hungária. És ne feledd: aki szép tavaszt ér el, A zord telet ki kellett állnia. És ne feledd és untalan gondold rá: Mint az üllőn zuhogó kalapács — Szenvedés edz lelket csak acélossá! Így zuhog rád is most a sors-csapás... Rothasztó kétség, gyűlölet-kísértés Ne férjen hozzád sohasem azért. Csüggedetlen kitartás, egyetértés Tövis helyett hoz földre új babért. Hidd: az Igazság — bár néha tán késik — Aki hisz benne, elfjön ahhoz végül. Főnix-madárként új életre kelész itt A vértanúság tisztító tűzéből!

Tallózás a nagyvilágban

MEGHALT A LEGSZERENCSESEBB ARANY-ÁSÓ — 750 EMBER ÉL JÁVÁN EGY NÉGYZET-MÉRŐFÖLDÖN — JEHOI TARTOMÁNYT FOLYIK A HARC KINÁBAN —

DÉLAFRIKA legvirágzóbb országát, az angol világbirodalomhoz tartozó ugynevezett Dél-afrikai Unió-t hetek óta izzó belpolitikai csatározás tartja izgalomban. Hertzog miniszterelnök ellen ugyanis nagyarányú mozgalmat indított Roos bíró, akinek ellenzéki pártja máris jelentős eredményeket ért el. Az aranyapról való letérés kérdése robbantotta ki a lapangó politikai ellentétet és előreláthatólag Smuts volt bíró hadvezér lesz a miniszterelnök, ha Roosnak sikerül célját elérnie.

AZ AUSZTRÁLIAI aranymezők felfedezője meghalt: William Ford, hatalmas vagyont hagyott hátra, amit most részint Amerikában, részint Ausztráliában élő rokonai örökölnek. Ford mint fiatalember éveken át vándorolt, anélkül hogy aranyat tartalmazó érre bukkant volna. Egy éjszaka Coolgardie vidékén ültött töbört. Reggelre kelve Ford ázni kezdett, és alig öt pernyi munka után aranyat talált. Néhány óra alatt pedig húsz ounce aranyat hozott felszínre. Négy hét múlva kétszáz ounce arannyal tért vissza Sydneybe. Egy éven keresztül ásta az aranyat a coolgardie vidéken, anélkül, hogy valaki rájött volna, honnan hozták Fordék az aranyat? Végül a titok kiderült és azóta negyven év alatt több mint 600 millió dollár értékű aranyat bányásztak ki a coolgardie aranymezőkből.

CEYLON államtanácsa az angol főkonzul útján visszakérte Ceylon trónját, amelyet mintegy 100 esztendő óta Angliában őriznek. A trón azóta a windsori királyi kastély egyik ékesessége s a király a térszolgarend lovagjainak avatásánál szokta használni. A trónus az 1600 körül szingaléz művészet remeke, amelyet pompás aranyozott ezüst domborművek, faragott drágakövek és kristályokból készült sárkány, oroszlan és istenalakok díszítenek. Legdíszesebb része a vert aranylemezből készült óriási nap, drágakövekkel és arannyal kirakott sugarakkal.

Az EGYESÜLT Államok hivatalos kimutatása szerint Chicagóban tavaly 344 személyt gyilkoltak meg, ami némi javulás az előző évvel szemben, amikor is a gyilkosságok száma 350 volt. Ezzel a statisztikával Chicago az amerikai nagyvárosok között 22-ről a 25-ik helyre szorult. New Yorkban a múlt esztendőben 489, az előző évben 321 személyt gyilkoltak meg. Bár egyes farmer-államokban eltörölték a halálbüntetést — másutt sok gyilkost ítélnék életvesztésre s New York Sing-Sing börtönében például egyetlen napon, január 12.-én négy fiatal gyilkost végeztek ki a vilamos-székben.

FRANCIAORSZÁG ismét kormányválság előtt áll, ha a jelek nem csalnak. Attól eltekintve, hogy az ellenzék semmiképpen sem akarja megszavazni az öt és félmilliárd frankra rugó új adóterhek törvényelkeltését, ismét felelevenítették a Hoover amerikai elnök és Laval volt francia miniszterelnök közötti tárgyalásokat és éppen az amerikai háborús adósságok kérdésének elmérgesedése miatt jutott ismét válságos helyzetbe a kormány.

HOLLANDIA Doorn városkájában fogja tölteni jelek szerint életének hátralevő napjait II. Vilmos volt német császár, annak ellenére, hogy legutóbb a

német trónra való visszatéréséről terjedtek el hírek. Ezzel szemben most került nyilvánosságra, hogy a száműzött uralkodó már nem is számít német polgárnak, miután több tíz esztendő telt el egyfolytában külföldön.

JÁVA szigete a világ legsűrűbben lakott helye, mint azt a legutóbbi népszámlálás alapján megállapították. A keletindiai holland gyarmatokhoz tartozó szigetország 48 ezer négyzetmérföldnyi területén ugyanis több mint 36 millió ember él, tehát egy-egy négyzetmérföldre átlagosan 750 lakos jut.

KINA Jehoi tartományát a kábeljelentésekből következtetve teljesen meg akarják hódítani az irtózatos erővel betörő japánok. Chiomenkuo erőrd mellett válogatott rohamesapatokkal áttörték az évezredek előtt épített kínai falat és a legmodernebb gyilkoló-eszközökkel indultak hódító hadjáratra az utolsó csepp vérükig kitartó kínai védősereg ellen. Kína újabb segélykérést fordult a Népszövetséghez és az egész világ feszült aggodalommal kíséri az ázsiai hadszíntér eseményeit.

PERU délamerikai köztársaság kormányja a növekvő pestis-veszedelem miatt irtó hadjáratot vezetett a patkányok el-

len, 160 tonna méreggel rövid idő alatt 8 millió patkányt irtottak ki.

SPANYOLORSZÁG területén a köztársasági kormány kihirdette az ostromállapotot s a demokráta kormányzásnak bejelentett új irányzat máris éppen olyan szigorú eszközökkel igyekszik kormányon maradni, mint az előző diktátorok. Barcelona, Murcia, Sevilla és Valencia tartományokban egész sor anarchistát kivégeztek, miután múlt vasárnap 38 embert meggyilkoltak és több mint százat megsebesítettek az újabb forradalmat szító elemek.

RUMÁNIA hírbe hozta vasúti jármű halálos szerencsétlenség történt, ezuttal közvilén Bukarest közelében, amiód január 11-ikén reggel egy gyorsvonat belefutott egy helyi érdekű személyvonat szerelvénybe. Kilenec halottat és 20 súlyos sebesültet hoztak ki a romok alól. A mentést megnehezítette a dühöngő hóvihár, minek következtében a roncsok alá ékelt szerencsétlen sebesültek közül többen megfagytak.

TÖRÖKORSZÁG Anatólia tartományának Kagizman városka mellett, a Bibliában nagy szerepet játszó Ararat hegyének oldalában óriási aranylemezre bukkantak. A kibányászható aranyat meg nem erősített jelentések 300 millió dollár értékre becsülik, úgyhogy a szerencsés érteleme révén Törökország egy újabb fontos természeti kincsével gazdagodott.

lentmondók a vélemények az Egyesült Államokban s lehetetlen volna előre megmondani, hogy valóban elgáncsolják-e az ellentétes amerikai érdekeltségek ezt a Keletkanada szempontjából oly értékes tervet, vagy pedig Roosevelt elnöknek sikerül ígéretéhez képest megszavaztatni a törvényjavaslatot. A múlt hét során Rogers külügyi államtitkár viszont úgy nyilatkozott, hogy lehetetlen ki-vánni az Egyesült Államoktól a csatorna-építés jóváhagyását, miután ez Chicago, mint nagy-távú és folyamli kikötő számára nagy veszteséget jelentene.

KINA meglepetésszerűleg — fizetett, pontosabban törlesztette az 1931-ben hitelre vásárolt 15 millió bushel amerikai buza esedékes kamatját s ezzel mindenesetre megajította hitelét az Egyesült Államokban. Ugyancsak pontosan eleget tettek kereskedelmi fizetési kötelezettségeiknek Németország és Brazília is.

A MAGYAR állami gépgyárak üzemének leállítását követeli már hosszabb idő óta az óhatal nagyipar egy része, miután úgy találták, hogy a váltságos időkben semmiképpen sem boldogulhatnak az államgépgyárak versenyével szemben. Legutóbb azonban sikeresen elmozdították a kincstári kezelésben levő budapesti gépgyár érdekében a gazdák, akik igen kívánatosnak tartják, hogy az államgépgyár versenyre lehetőleg minél alacsonyabb színvonalon tartsa a mezőgazdaságban szükséges munkáló-eszközök beszerzését.

A HADIADÓSSÁGOK kérdését mindenképpen tárgyalásra akarja tüzni Anglia a Londonban tartandó tavaszi gazdasági világkonferencián, annak ellenére, hogy az Egyesült Államok máris tiltakozott ez ellen. Emellett szóba kerülnek majd a vámpolitika tarthatatlan fontosságai, az árak emelésének, illetőleg a termelő és munkás ellenzolgáltatásának megfelelő elősegítése. végül pedig a rengeteg gondot okozó pénzrendszer.

AZ ÉRTÉKPAPIR-tulajdonosok állítják rengeteg költséget küldtek át az Egyesült Államokba csak azért, hogy ott levő megbízottjuk révén azután nagyobb osztalékot kaphassanak. Az amerikai és a kanadai dollár közötti több mint 12 centes érték-különbséget a kötvények átesempészése esetén tényleg tetemes jövedelmet juttat a kötvénytulajdonosoknak, vi-

szont igen károsan befolyásolja az ország pénzügyeit.

A KANADAI dollár értékének az angol font árfolyamára való súllyesztése ellen foglaltak állást a Keletkanadai bankgazgatók az évszázó gyűléseiken. Szerintük amennyit nyerne az ország a kivétel emelkedésén, ugyanannyit, ha nem többet veszítene azáltal, hogy a behozott árucikkért magasabb árat kellene fizetni, mint jelenleg.

CHILE délamerikai állam kezében összpontosul tudvalevőleg a világ nitrát-ellátásának legnagyobb hányada. A műtrágyaként áruba bocsátott chilei salétrom termelése körül már évek óta ádáz verseny folyik az egyes vállalatok között, ami a múlt héten politikai térre terjedt. Amiód az egyik legnagyobb nitrát-vállalat működését megszüntette a kormány azon megokolással, hogy kijátsozták a törvényt.

TÁVOLBALÁTO készüléket talált fel egy magyar. Dr. Goldmark Péter mérnök, Goldmark Károlynak, a magyar származású világhírű zeneszerzőnek unokaöccse, aki Budapesten végezte tanulmányait, már hosszabb idő óta Anglia első rádió intézetének szakembere. A fiatal tudós egy távolbalátó készüléket talált fel, amelyet a Pye Radio Ltd. már le is kötött a maga számára. A Goldmark-féle távolbalátó készülék a legkisebb, amelyet eddig szerkesztettek. Goldmark Péter most a készülék tökéletesítésén dolgozik. A cambridgei gyárban egyelőre minden éjjel két láb magas vetítési felületen megjelennek a képek London uccal elétéről s ezeket a képeket el nem sötétített terebben is lehet látni.

A fiatal magyar tudós most olyan készüléket dolgozik, amelyen hangosfilmeket tudna a távolba vetíteni, rövid hullámok útján. György herceg, az angol király másodszüllött fia meglátogatta cambridgei laboratóriumában a magyar feltalálót és nagyon megnyerte tetszését az elmés szerkezet.

Köz-gazdaság IPAR, KERESKEDELEM, ÁRU-ÉRTÉK-TÖZSDE, PÉNZPIAC, VÁMPOLITIKA

A KÖZGAZDASÁGI világkonferenciát minden valószínűség szerint mégis sikerül megtartani Londonban a kora tavasszal. Legalábbis erre vall az a genfi kábelátirat, mely alapos előkészületekről tesz tanúságot. Büszkén állapíthatjuk meg hogy Nagybritannia, az Egyesült Államok és Németország kiküldöttel mellett a magyar közgazdasági szakértők is elsők a sorban és legjobb tudásukkal készítik elő a konferenciát.

FELEANNYI mezőgazdasági gépet szállított Kanada külföld A ST. LAWRENCE-csatorna ügyében még mindig igen el-

MAP OF HISTORIC HUNGARY Showing the Birthplaces of the Poets represented in THE MAGYAR MUSE (Post-treaty Hungary in white; lost territories stippled.) A TÖRTÉNELMI NAGYMAGYARORSZÁG TÉRKÉPE egészíti ki a "Magyar Múza" vaskos kötetét, azon költők szülőhelyének feltüntetésével, akiknek költeményeiből angolra fordított Watson Kirkconnell. HERCZEG FERENC, a mai magyar írók legnagyobbika gyönyörű előszóval vezeti be a "Magyar Múza" 144 versfordítását s a következőkkel ajánlja az angol-szász világ olvasóközönségének: "... Ha a sötétségből kiszűrődő árnyékban megismered a testvéred hangját: akkor ez a könyv elérte azt, amit szerzője akart"